

Гъалибвилин сувар мубаракрай!

«Магъарамдхуъруьн район» МР-дин
общественно-политический газет.
Общественно-политическая газета
МР «Магараментский район».

САМУРДИН

ССС

ГОЛОС САМУРА

Газет 1951- йисалай акъятзава. № 19 (7947) киш, 11- май, 2019- йис.

СУВАРИН ТЕБРИК

1945- ЙИСАН рикIелай алат тийидай Гъалибвилин йикъалай инихъ гзаф йисар алатнава, чандилайни гыл къачуна Ватандин азадвал хвейибур чи арада амач. Амма чун патал абур эбеди жегъилар ва жуърэтлу игитар яз, Гъалибвални чи рикIера авай эбеди сувар яз амукъда. Къе чна фронтовикриз, далу патан ветеранриз ва абурун невейриз 9-МАЙДИН СУВАР рикIин сидкъидай тебрикзава.

Гъалибвилин Юкъуз чаз азадвал ва аслу туширвал гъайи ГЪАЛИБВИЛЯЙ Чехи несилдиз рикIин сидкъидай чухсагъул лугъуз кIанзава ва гъалибчи несилдиз 9-майдин югъ мубаракзава.

Гъалибвал къазанмишай йикъалай инихъ несилар дегиш хъана, чун Чехи хъана. Гила ислягъвилин къаравулда акъваздай чи нубат атанва. Чун бубайрин женгинин адетриз вафалу жедайдахъ ва абур ян тагана давамардайдахъ рикIивай

инанмишвал и й и з кIанзава.

Чи Чехи уьлкведин халкъарин т у х у н т и й и д а й Гъалибвлик чи районэгъ-л и й р и н и чпин Чехи пай кутуна. Чи райондай фронтдиз 2500 касдилай гзаф фена. Абурукай 1800 кас Ватандин Чехи дяведин ягъунрин майданра телеф хъана. АтIугъай а йисара далу пата амайбуруни фронт суърсетдалди таъминарун патал югъ- йиф зегъмет ЧIугуна.

Чаз азадвал ва ислягъвал гъайи, и кар патал галатун тийижиз зегъмет ЧIугур вирибуруз къе чна къилер агъуз-на икрам ийизва.

Гъурметлу ветеранар ва вири районэгълияр! За квез «Магъарамдхуъруьн район» муниципальный райондин ад-м и н и с т р а ц и я д и н тIварунихъай Чехи Гъалиб-

вилин 70 йис тамам хъун мубаракзава. Къуй квехъ сагъвал, бахтлувал, кIвалахра агалкъунар ва къилел эбеди михъи цав хъурай.

Фарид АГЪМЕДОВ,
«Магъарамдхуъруьн район» МР-дин Къил,

ЧЕХИ ГЪАЛИБВИЛИН СУВАР

ЧИ халкъдин къисметдал дуйнъяда виридалайни инсафсуз дяведа Ватандин аслу туширвал ва гележег хуьнин тарихдин везифа ацалтна. Вичин заланвилел, четинвилел, инсафсузвилел гьалтайла вичиз тешпигь авачир хътин хъайи и имтигъандай чи халкъ, адан Яракълу Къуватар намуслувилелди ва такабурлувилелди экъечина ва Чехи Гъалибвал къазанмишна.

Дяве акъалтлай 9- майдин югь чи халкъ патал виридалайни багъа ва виридалайни ишигълу сувариз элкьвена. Ци Чехи Гъалибвиллин 74 йис та-

мам хъун Ватандин меркез тир Москвадилай башламишна лап къерехра авай хуьрера акадалди гъайбатлувилелди къаршиламишна ва шад гьалара кыле тухвана.

Чехи Гъалибвиллин 74 йис тамам хъайи цинин 9- майдин югь пайдахри, лозунгри, плакатри, таза цуькверин клунчлари, гуьгъулар шад инсанри мадни гуьзел авунвай. Вирибуру сада-садаз Чехи Гъалибвиллин сувар риклин сидкъидай мубаракзавай.

Сятдин 9-даз кыле райондин руководителар ва ветеранар авай райцентрдин идарайрин, карханайрин работникрин,

школьникрин колоннаяр музыкадин ван кылеллаз Ватандин Чехи дяведа телеф хъайибуруз эцигнавай гуьмбетдал реке гьатна. Анал райондин руководителри, дяведин ва зегметдин ветеранри, школьникри веночар ва цуьквер эцигна.

Ахпа демонстрациядин иштиракчийрин колоннаяр культурадин Квалин гъаятдиз хтана. Ина суварин шадвиллин митинг кыле фена. Митинг тебрикдин гаф рахуналди «Магъарамдхуьруьн район» муниципальный райондин Администрациядин кыл

→ 3

ЧЕХИ ГЪАЛИБВИЛИН СУВАР

2 ←

Фарид Загъидинович АГЪМЕДОВА ачухна ва ам анал рахана:

«Гъуърметлу суварик атанвай районэгълияр ва мугъманар чи Ватандин тарихда дявяр тимил хъанач. Амма Ватандин Чехи дяве са вичин тварцелди ваъ, вичин тегъердалдини, манадалдини члехиди хъана. Женгинин майдандал гзаф миллионрин армия экъечай, чапхунчийрихъ галаз вири халкъ къарагъай, фронтда ва далу пата душмандихъ галаз женг члугвайбурун патриотизм гъуьндурдиз кжак хъайи ихътин дяве дуьньядин тарихдиз гъеле малум туш. Ватандин Чехи дяведа чи халкъдин Гъалибвили дуьнья гележегда вилик финин тегъер тайинарна. Дяведи вичин ялавди миллионралди инсанар алуарна, ада чи халкъдиз члехи барбатвилер, туькъуьлвилер гъана. Абуру къени чи риклерик къалаба кутазма. И дяведа анжах са чи уьлкведай 28 миллиондилай гзаф инсанар телеф

хъана. Абурун жергеда чи районэгълиярни тимил хъанач.

Ватандин Чехи дяведиз чи райондай 2669 касдиз эвер гана. Абурукай 1676 кас дявдин майданра телеф хъана ва гел галачиз квахъна. Абурун тварар эбеди яз чи риклера амукъда. Чи районэгълийрини Брестдин къеледа, гьалкъада гъатай Ленинграддин, Москвадин, Сталинграддин ягъунра, Курскдин дугадал ва Кавказ патал женгера иштиракна.

Къе Чехи Гъалибвилин 74 йис тамам хъун за квез риклин сидкъидай Мубаракзава. Къуй квехъ чандин сагъвал, руьгъдин мягкемвал, ислягъвал хъурай».

Митингдал гъакл райондин военный комиссар Э. Гъажиев ва маса юлдашар рахана.

Митингдилай къулухъ гъевескар артистри члехи концерт гана, симинин пагъливанар къугъвана, спортдин акъажунар кьиле фена.

Р. МУРАДАЛИЕВ.

Р. ГЪАЖИЕВАН шикилар.

ВАТАН ХВЕЙИБУРУЗ БАРКАЛЛА!

СА КАСНИ РИКИЕЛАЙ АЛАТДАЧ...

муслу инсанар яз чҲехи авуна.

И мукъвара Къагъир малимдиз зи рағметлу буба Бабаев Керимхан Бабаевичан хайи хуьре дяведиз фейибурун тҲварар авай гуьмбет э ц и г и з кҲанзавайдакай хабар хъана. Вичин зегъметдалди садан куьмекни галачиз ихътин кардик кьил кутунвай ва ам кьилиз акъудиз алахънавай малимдихъ галаз гуьруьшмиш хьун кьетҲна.

Туьруьшдин вахтунда Къагъир малимдиз аз ихътин маналу их-

кирда амачирбур, жува-лай яшдиз чҲехи гъа и хуьруьн агъали Магъмуд Ибрагъимовавай хабар кьуна. Список тамам хъайила, чкадин художник Михе Садыкьован патав фена гуьмбетда твадай мармардин плитадал списокда авай тҲварар акъудунин патахъай меслятна. Гуьмбетдин къван хтул Заурни галаз жуван гъилералди туькҲурна ва художникди гъазурнавай мармардин плита алкҲурна. Виридалай четин кҲвалах гуьмбет эцигдай чка тайинарун хъана. Хтулни галаз куьгъне хуьре са кьадар къекъвена чка жагъурна.

ИкҲ 2019- йисан 27-апрелдиз Магъарамдхуьре яшамиш жезвай гъа и хуьруьнвиарни галаз, заланвал тонндив ва кьакъанвал 4 метрдив агакънавай гуьмбет куьмекдалди кьунвай махсус улакьдаваз хуьруьз агакъарна ва тайинарнавай чкадал эцигна. Заз куьмек гайи вири юлдашриз, иллаки Магъмуд Ибрагъимоваз ва сифте йикъалай зи фикирдиз къуват гайи хтул Заур Шахмардановаз еке тир чухсагъул лугъуз кҲанзава.

Идалай гъейри Заура гуьмбет ачухуниз талукъарнавай мярекат кьиле тухунин вири месэляяр вичел къачунва.

КЪЕНИН жуван макъала заз малимдиз, Къансарин хуьряй тир гзаф кьени ва хуш къилихрин инсан Шахмарданов Къагъир Гъажимирзоевичаз бахш ийиз кҲанзава. Вичин вири уьмуьр акъалтзавай несилдиз чирвилер гуз мергъяматлу пешедиз бахшнавай, 50 йисуз Магъарамдхуьруьн райондин гъар школайра химиядин ва биологиядин малим яз кҲвалахнавай Къагъир малим течир кас бажагъат ава.

Ам хъсан инсан хьиз, лайихлу бубани я. Вичин хизанда ада тербияллу ругуд велед чҲехи авуна, абуру савадлу, зегъметдиз гъуьрметдай, чҲехи, гъвечҲи чидай на-

тиллат авуна:
- Çõð éeñ eäæäe äe-
ëëë çaç ðaãüi äðeó áóáá
Ãüäæi eðçí äá Ñaõí äðäáí
Ài eððáí í äe+ äðäáðæ
æeóí à. Ài ài àé ðõü-
ðõüí àeýð ðüèç 1942-
éeñóç äyããæç ðáí àé.
Ãyããæç ðáéé ñà éeñà-
eäé ài ðæäð õüáí àé. È
äðäáðæëëé äõüãüóüí eç
ðeëëððeí ðeðáðe çaç
ëüàðæ äáí à+. Çe ðeýe-
æeç äyããæç ðáéé ðõü-
ðõüí àeéðeí ðl äðäð ðóí à
ãõüí äáð ýeäáóí äðáí à.
Ãðááí ðððeäeç è ðeýe-
æeëäé äõüãüüáéëä àì çe
ðeëëððæë äðáí à ää àe-
+eäáé æäáé eóüí àeäðí è
ãóáà eäãüàí à. Ãðááí
ðeëí àe àeàí àé ðõüðõüí -
æeéðeí ðl äðäð eðüèí è-
eäé ääðeàí eðí à. Çe ðe-

Мярекат алай йисан 9- майдиз куьгъне Къансав хуьре кьиле фида.

И гуьмбет Ватандин чIехи дяведа иштиракчияр, гъа вахтунин дяведин ялав галукъай гъар са хизан рикIел хкунин, гъа вахтунин кашар-мекьер, зулумар, цIаяр эхна уьтквемвилелди женг чIугуна Ватандиз вафалувал хвейи кьегьал рухвайрин ва рушарин къамат эбеди яз рикIера хуьнин ва акъалтзавай несилар чпин чIехи бубайрин игитвилерикай хабардар авунин мураддалди эцигнавайди я. Абуруз я къуватар, я чанар гъайиф татана чилин гъар са чIиб хвена. Игитвал садрани рекъидач, - акъалтIарна вичин ихтилат Къагъир малимди.

Къагъир Гъажимирзоевича авунвай мергъяматлу кIвалахдилаь амайбуруни чешне къачунайтIа вуч хъсан тир. Чакай фикир ийиз чIехи гъалибвилихъ ялайбур садрани рикIелай алудна виже къведач.

Ихътин инсанвал, къенивал ва вичин гъвечIи Ватандиз вафалувал къалурай Къагъир Гъажимирзоевичаз, жуван ва район э г л и й р и н тIварунихъай еке тир чухсагъул лугъуз кIанзава. Къуй квехъ идалай къулухъни къени фикирар кьилиз акъуддай чандин мягъкем сагъвал ва уьмуьрдин хушбахтлувал хъурай!

Зульфия БАБАЕВА,
РМК- дин методист.

АКЦИЯ КЪИЛЕ ФЕНА

ГЪАР ЙИСУЗ, Магъарамдхуьруьн районда «Чи рикел алама» лишандик кваз вири-Россиядин «Георгиевская лента» акция кьиле физва.

Ватанпересвилин и акция 9- майдалди давам жеда. Ватандин ЧIехи дяведа чи халкъари тешпигъ авачир кьегьалвилер къалурна, немсерин фашистар тергна къазанмишай гъалибвал чаз гзаф багъа я.

Гоергиевский лентинин чIулав ва туракъ рангарихъ «гум ва цIай» лагъай мана ава.

И рангарин ЧIехи гъалибвал гъамиша рикел хуьнин, дуьнья фашизмдикай къутармишай ветеранриз эбеди яз

гъурмет авунин лишан я. Волонтерри 1000- дав агакъна лентер пайда.

ЖАННА.

Россиядин тарихдин чинар

/вакъаяр ва кьиле фейи вахтар/

1939- Сада садал вегъин тавун патал Советринни Германиядин гьукуматри пактдал къулар чIугуна.

1939-1940- Советринни финрин дяве.

1941- фашистрин Германияди СССР-дал гьужум авун, Ватандин ЧIехи дяве башламыш хъун. Москвадин патарив ягъунар.

1942-1943- Сталинграддин ягъунар.

1942- СССР-дин, США-дин ва Великобританиядин гьукуматрин кьилерин Тегеранда хъайи конференция.

1943- Курскдин ягъунар.

1944- Ленинграддин ва Новгороддин патарив душмандин оборона къатI авун.

1945- Дуьньядин Къвед лагъай дяве къутягъ хъун.

74 йис хъанватлани

1941-1945 ЙИСАРА кыле феи Ватандин Чехи дявдин цаяр хкахъна 74 йис хъанватлани, инсанрин рикелай абур садрани алатдач. 1941-1945- йисара хъайи кызгын женгера гъепцегъвийрини кьегъалвилелди иштиракна. Гъепцегърин хуьрай дяведиз феи 150 аскердикай, 101 аскер элкъвена хкведай кысмет хъанач, абуру чпин чанар къурбандна. Гъалибвилик чпин пай кутур гъепцегъвийрикай сад Нагъметуллаев Нусрет Нагъметуллаевич я. Ам 1924-

йисуз дидедиз хъана. 1941- йисуз ирид классрин мектеб кутьгъай жегъил аял Дербент шегъердиз малимвилин курсар клелиз фена. 1941- йисуз малимвилин курсар клелай жегъил малим хуьруьн школадиз гъвечли классриз тарсар гуз хтана. Июндин вацра 1942- йисуз 18 йисни бегъем тахъанвай жегъил гада гуьгъуьллувилелди дяведиз рекъе гъатна. 337-стрелковый дивизиядин 1131-стрелковый полкуна разведчик хъана. 1944- йисуз Польша немсерикай азаддайла залан хер хъайи Нусрет буба Иркутск ше-

гъердин госпиталда хъана. «За боевые заслуги» ва са шумуд маса медалрин ва ордендин сагъиб хъайи Нусрет буба 1946- йисуз хуьруьз хтана, гъа йисуз эвленмиш хъана.

Дяведин йисарилай гуьгъуьнлиз 1947- йисуз Дербент шегъердин В.И. Ленинан тварунихъ галай педучилищедик экечна 1952- йисуз анаг лап хъсан кыметралди акъалтарна.

Къве йисуз хайи хуьруьн школада малимвиле кваллахна, 1954- йисуз Дагъустандин меркезда авай вышый партийный школа кутьгъа. 1957- йисуз партийный школа кутьгъайдалай кьулухъ гуар жуьредин кьуллугъар авуна. 1967- йисалай вичин малимвилин пеше давамар хъуьвуна, вич рагъмет жедалди хуьруьн школада тарихдин тарсар гана. Санал вичин уьмуьрдин юлдаш Ханумахъ галаз 10 велед 7 хвани 3 руш, тербияламишна шегъредал акъудна. Баркаллу Гъепцегърин хва хуьруьнвийри, мукъва кылийри садрани рикелай алудзавач.

ЖАННА.

ДЯВЕ башламышайла, хуьрерай гиле яракъ кьаз жедай вири фронтдиз фенай. Дяведиз феи бубайрин, стхайрин, багърийрин чкаяр эвез авур дидейринни яшлугурун, зегъметдиз къабил тахъанвайбурун хиве хуьруьнбур фалди, мал-къара алафралди таъминарунин, фронтдиз куймекар гунин... везифаяр гъатна. Жемятди вири четивилеризни туйкьуьлвилериз таб гана, югъ-йиф талгъана производсводин вири хилера гъакъисагъвилелди кваллахна.

ГЪАЛИБВИЛИН рехъ гзаф яргъиди ва четинди хъана. Амма а рехъ чи халкъарин дуствал, дурумлувал ва руьгъдин члехивал садрани тахъай тегъерда виниз хкаждайди хъана. Ам фронтдани далу пата ватанпересвал, массовый кьайдада игитвал кьалурунин чешне хъана. Тарихдин метлеб авай и Гъалибвилик чи районегълийрини чпи лайихлу пай кутуна. Абур женгера ва зегъметда кьалурай кьегъалвилерай Ватандин орденризни медалриз лайихлу хъана.

ДАГЪУСТАНДИ фронтдиз вичин 160 агъзур хва рекъе туна. Абурукай саки са пай кваллиз хтанач. Дагъустанвийри дяведин саки вири фронтра жуьрэтлувилелди женгчлугуна, игитвилин гъунарар кьалуруна. Къагъриманвиляй цлуд агъзурралди дагъустанвийри женгинин орденар ва медалар къачуна. 58 касдиз Советрин Союздин Игитвилин твар гана.

ДУЪЗДАЛ АКЪУДНА

РД- да авай Роспотребнадзордин Управлиенидин пресс- кyuллугъди хабар гайивал, алай йисан кyuд вацран вахтунда 15 тонндив агакна некеди кyuлп продукция дуъздал акъуднава ва вахчунва. Гьакни малум хьайивал и продукциядин оборотдал машгyл майишатар жерме авунва.

Ихтин тайинарнавай истемешунриз жаваб тагузвай товарар дуъздал акъудунин фикирдалди вахт-вахтунда ахтармишунин кyuвалахар тухузва. Роспотребнадзорди гьавурда турвал, кyuлп продукция якyн ва кyuшаринбурни жезва.

Дуъздал акъуднавай кимивилерин ва кyuлп продукциядин гьакyндай информация квевай: [http // zpr.gospotrebnadzor .ru](http://zpr.gospotrebnadzor.ru) кьачуз жеда.

Спорт

ТАФАВАТЛУ ХЪАНА

И ЙИКЪАРА ММА- дай кyuле феи Россиядин чемпионатда лезги спортсменар тафаватлу хъана. 56.7 заланвилдин категорияда Руслан Сатиев финалдин акъажунра Чечнядин лап гужлу женгчи тир Сулейман Бершигадован винел гьалиб хъана ва кyuзилдин медалдиз лайихлу хъана.

120 килограмм заланвилдин категорияда Ислам Рамазанов финалда чеченви Хамзат Тайсумоваз кумукьна. Нетижанда ам чемпионатдин гимишдин медалдин сагьиб хъана. Къейд ийин, хъсан база авай кудоист Ислам ММАдин женгерал алай йисуз элячйнавайди я.

СОТРУДНИКИ ПРОКУРАТУРЫ ПОСЕТИЛИ ВДОВ ВЕТЕРАНОВ ВЕЛИКОЙ ОТЕЧЕСТВЕННОЙ ВОЙНЫ

В ПРЕДДВЕРИИ празднования 74-й годовщины Дня Победы работниками прокуратуры Магарамкентского района совместно с сотрудниками управления социальной защиты населения в муниципальном образовании «Магарамкентский район» осуществлен личный прием с выездом по месту жительства вдов ветеранов Великой Отечественной войны Расуловой Сарат Абдуллаевны и Гаджиевой Хатужат Гамидовны, проживающих в селах Магарамкент и Куйсун.

Прокурор района от имени коллектива прокуратуры поздравил вдов ветеранов с наступающим праздником Победы, пожелал им крепкого здоровья и долголетия.

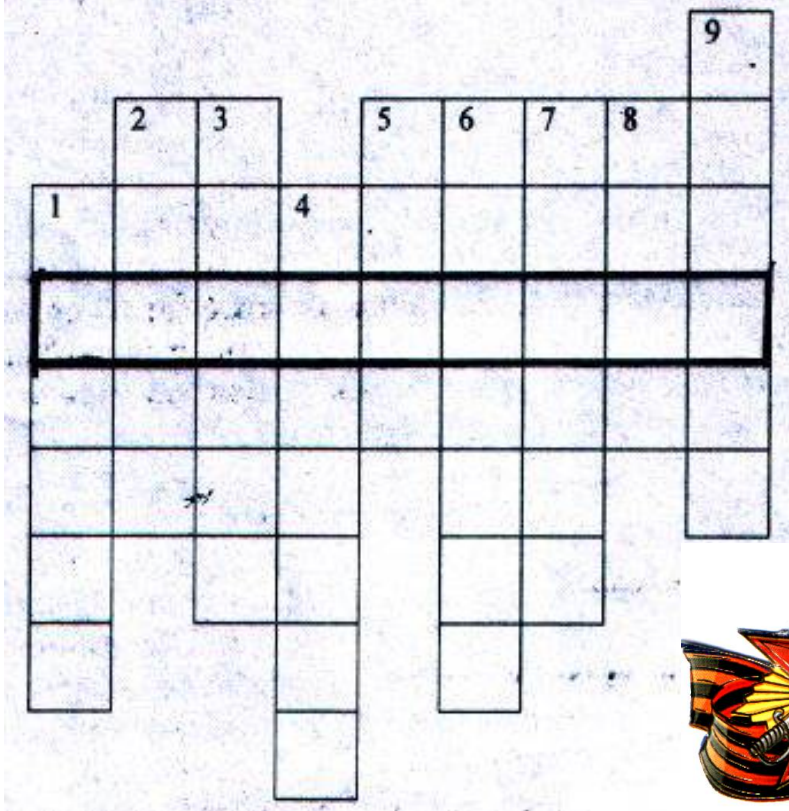
В ходе приема вдовы ветеранов были опрошены об имеющихся бытовых проблемах, своевременности доставки пенсий, периодичности и качестве оказания им социальной и медицинской помощи.

По высказанным Сарат Абдуллаевной и Хатужат Гамидовной пожеланиям и вопросам опе-

ративно организовано их рассмотрение должностными лицами уполномоченных органов. В частности, при содействии прокуратуры подготовлена справка об отсутствии задолженности по выплате социальных пособий на оплату жилищно-коммунальных услуг по категории «Вдовы ветеранов ВОВ». Кроме того, совместно с главами сельских поселений принимаются меры к изготовлению и установке именных табличек на домах ветеранов войны.

ГЪАЛИБВИЛИН КРОССВОРД

Эгер куьне тик царара ганвай суалриз дуьз жавабар гайитла, кеевай тафаватлу авунвай дуьз царцляй 900 юкьуз блокадада хьайи, амма душмандивай муьтлюьгъариз тахьай Игит шегьердин твар клелиз жеда.

1. «Яру гьед» орден гайи сад лагьай кас.
2. Душмандин рекьел гьулдандин кьеледиз элкьвей чка.
3. Сирнавдай муьгь.
4. Дуглас Маккартура вичин бортунал Япониядин капитуляция кьабулай линкор.
5. «Т-34», «И.С.», «Тигр».
6. 1943-йисуз Сталин, Рузвельт, Черчилъ гьурьшмиш хьайи шегьер.
7. Дагъустанви Исмаилова Гъалибвили пайдах алкьурай шегьер.
8. Дяве тухунин планар туькьурдай чка.
9. « Д и д е - В а т а н д и эверзава!» плакатдин автор.

М.А. Ковалев, 2019 г. № 2, 11-май

**«Ширин диде, кьабул ая зи кагъаз
Хцин патай эхиримжи сефер яз,
Мад ахквадач экуь дуьньядал чун чаз,
Михьи салам кьабула лагь дидедиз.**

**Диде, шел- хвал ийиз кумир вуна вун,
Агъузарди кьунва хьи и замана.
Заз гьурбатда я сур хьанач, я кафан,
Ачух дуьздал алама лагь дидедиз.**

<p>Къилин редактордин чкадал Р. Ж. МУРАДАЛИЕВ.</p>	<p>Учредитель: Администрация муниципального района «Магарамкентский район».</p> <p>Адрес: 368780. РД, Магарамдхуьруьн район, Магарамдхуьр, Гагаринан куьче, 2.</p>	
<p>Редакциядин адрес: 368780. РД, Магарамдхуьруьн район, Магарамдхуьр, Ленинан куьче.</p>	<p>Газета «Самурдин сес» (Голос Самура) зарегистрирована Региональным управлением Комитета РФ по печати в РД.</p>	<p>Газетдин регистрацйадин нумра- Д 0174</p>
<p>Газет гьафтеда садра акъатзава.</p>	<p>Чап ийиз вахкудай вахт - 16.00. Чапун патал кьул члугуна- 15.00.</p>	<p>Газет ООО «Самур» типографияда гъазурна ва гъана чапна. Типографиядин ва издателдин адрес: 368780. РД, Магарамдхуьруьн район, Магарамдхуьр, Ленинан куьче. Лезги члал. Индекс 63340. Тираж 1400 Заказ № 19</p>
<p>Телефонар: редактор- 25-1-37, жавабдар секретарь - 25-1-39, бухгалтер-25-9-69.</p>		<p>6+</p>